

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ کشف النسب
ایل بختیاری

مؤلف:

محمد قلی عبداللہی

سرشناسه: عبد‌الهی، محمدقلی، ۱۳۱۱ -
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ کشف‌النسب ایل بختیاری / تألیف محمدقلی عبد‌الهی .
مشخصات نشر: قم: اقلیم مهر، ۱۳۹۷ .
مشخصات ظاهری: ۴۲۱ ص.: مصور (بخشی رنگی)، عکس (بخشی رنگی)، نمونه.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۹۵-۴-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: بختیاری — تاریخ
Bakhtiari (Iranian people) — History: موضوع
موضوع: بختیاری — نسب‌نامه
Bakhtiari (Iranian people) — Genealogy: موضوع
موضوع: ایلات و عشایر — ایران — تاریخ
Nomads — Iran — History: موضوع
رده بندی کنگره: DSR ۷۲ / ب ۳ ع ۱۳۹۷۲
رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۷۶
شماره کتابخانه ملی: ۴۲۹۸۰۶۴

اقلیم مهر

■ تاریخ کشف‌النسب ایل بختیاری ■

مؤلف ■ محمدقلی عبد‌الهی منصوب به والی پور

ناشر ■ اقلیم مهر

نوبت چاپ ■ اول ۱۳۹۷

شمارگان ■ ۵۰۰ نسخه

قیمت ■ ۴۰۰۰۰ تومان

قم - انتشارات اقلیم مهر

تلفن: ۰۹۱۲۷۵۳۹۵۸۰

اخطار! هرگونه در چاپ، تکثیر اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، تهیه سی‌دی از محتویات اثر بدون اجازه کتبی از مؤلف ممنوع است متخلفان به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند

«فهرست مطالب»

مقدمه ۱۱

فصل اول

کشف النسب ایل بختیاری و چهاربرادر سرانگان استرکی ۱۵

جزئیاتی از سرگذشت خود ۱۶

جزئیاتی از کارهای خیر پدر بزرگم والی ۱۷

شجره نامهی آثار کیان با معرفی دانشمند بزرگ شیخ شاه حیدر صفوی ۲۱

تاریخ و نژاد لر بختیاری پارسی ۲۲

هوشنگ ۲۵

پادشاهی هوشنگ چهل سال بود ۲۵

بنیاد نهادن جشن سده ۲۵

پادشاهی هوشنگ و یزدان شناسی آن ۲۵

سرنوشت کورش با پدر بزرگش ایختوویگوشاه ۲۷

مدت زمان پادشاهی پادشاهان قدیم ۴۸

- ۴۸ پادشاهان ایرانی از ابتدا تا کنون
- ۵۱ نگاهی در عهد کورش و تخت جمشید
- ۵۶ ایلام

فصل دوم

- ۶۴ خلافت عمر بن خطاب
- ۶۵ فتح دمشق
- نبرد مسلمین با سپاهیان یزد گرد و گرفتن جانان اولین نسل آثارکیان یعنی استرکی فعلی
- ۶۶ شکست لشکر ایران
- ۶۸ فرستادن سعد وقاص به جنگ ایران
- ۶۹ سفراء مسلمین در حضور یزد گرد
- ۷۰ جنگ قادسیه
- ۷۱ نبرد همگروه مسلمین با سپاه یزد گرد
- ۷۳ فتح مدائن ۱۴ هجری
- ۷۴ سلسله‌ی برمکیان
- ۷۴ سلسله‌ی طاهریان (۲۰۶ - ۲۵۹)
- ۷۵ سلسله‌ی صفاریان (۲۴۸ - ۳۹۲)
- ۷۵ جانشین یعقوب لیث
- ۷۶ سلسله‌ی سامانیان (۲۷۹ - ۳۸۹)

فصل سوم

- ۷۷ چکیده‌ای از تاریخ مسعود ظل سلطان
- ۸۰ سلسله‌ی بویه (آل بویه) (۳۲۰ - ۴۴۷)

۸۲	سلسله غزنویان (۳۵۱-۵۸۲)
۸۲	سلسله سلجوقیان (۴۲۹ - ۵۹۰)
۸۴	سلسله خوارزمشاهیان (۴۹۰-۶۲۸)
۸۴	جانشینان خوارزمشاه و تاریخ فرمانروایی آنها
۸۴	حمله مغولان (۶۱۶-۶۲۶)
۸۵	سلسله ایلخانان (۶۲۶-۷۵۶)
۸۵	جلایریان، مظفریان، سربداران (۷۴۰-۸۱۳) (۷۵۴-۷۹۵) (۷۳۷-۷۸۸)
۸۶	سلسله‌ی امیر تیمور گورکان (۷۸۴-۹۱۱)
۸۶	سلسله‌ی ترکمنان (۸۱۰-۹۲۰)

فصل چهارم

۸۸	آثار باستانی سرلکان استرکی
	پیوستگی تاریخی سه طایفه در یک قلمرو مشترک (چهاربرار استرکی {چهاربری و
۹۲	استرکی {، زلکی (زلقی)، سلک (سرلک)
۹۲	نسل ۱۵ از فضلویه تا شیرزاد که نسل بزرگ چهاربرار استرکی و دیگر سرلکان می‌باشد
۹۴	نگاهی به نسل ۱۶ بختیاری سرلکان استرکی
۹۵	سلسله اتابکان (۵۵۷-۶۲۲)
۹۶	حکومت محمداتابک استرکی سال ۴۹۹
۹۸	حکومت اتابک افراسیاب
۱۰۰	سیاحت نامه ابن بطوطه در ایزدج از منطقه اتابکان
۱۰۱	ذکر پادشاهان شوشتر و ایزدج از ابن بطوطه
۱۰۶	دیبچه‌ی تاریخ معجم ابن بطوطه
۱۰۸	شرح حال اتابک نصرالدین احمد

- انقراض اتابکان..... ۱۰۹
- کشتن میر تاجمیر بدستور شاه طهماسب..... ۱۱۰
- قلعه فلک الافلاک آثار باستانی اتابکان و انقراض حکمرانان لر بزرگ اتابکان..... ۱۱۳

فصل پنجم

- تکرار جزئی از تاریخ صفویان و نسل سوم سرلکان استرکی میر تاجمیر تا احمد خان... ۱۱۴
- صورت فرمان شاه اسماعیل به میر تاجمیر..... ۱۱۶
- نسب نامه مؤلف از حانان تا کیان..... ۱۱۹
- ملازمین جهانگیر خان از سران بختیاری..... ۱۲۰
- خودنمایی و رسالت جهانگیر خان استرکی..... ۱۲۰
- بندبستن آب کوهرنگ به اقدام جهانگیر خان استرکی..... ۱۲۱
- حکومت و ایالت خلیل خان سرلکان استرکی..... ۱۲۳
- هجوم افغان به کشور ایران..... ۱۲۴
- زمان صفوی جنگ قاسم خان استرکی با افغان در سال ۱۷۲۲م. ۱۱۳۴ و ۱۱۳۵ ق... ۱۲۵
- مجموعه بزرگان ایل و تبار سرلک استرکی یوسف خانی و نسل آن..... ۱۲۶
- نگاهی به چگونگی سرداران و بزرگان از قلم افتادگان ۴۲ تنه و طوایف حاج دینارخان و یوسف خانی سرلک استرکی بختیاری..... ۱۲۶
- درخواست کمک شاهزاده حیدرقلی میرزا از خسروخان سرلک برای فتح اصفهان..... ۱۲۹
- درخواست کمک الله قلی میرزا ایلخان و حکمران بروجرد از سرهنگ خسروخان سرلک..... ۱۳۲
- شرح میهمانی شاهزاده سروجهان خانم دختر فتحعلی شاه قاجار در تفرجگاه سرهنگ خسروخان سرلک بنام تخت سرسیل..... ۱۳۱
- دستگیری خسروخان سرلک بختیاری این مطلب از تاریخ بختیاری عیناً نقل می‌شود ۱۳۵
- سرنوشت خونین ۸۰ سال مبارزه روایتی از قتل ۳ خان بختیاری:..... ۱۳۸

۱۳۹	ضرورت نگارش تاریخ ایل بختیاری
۱۴۱	شجره نامه طایفه سرلک بختیاری
۱۴۶	صورت شمارش طایفه بزرگ سرلک
۱۴۸	دیدگاه فردوسی نسبت به نژاد پارس
۱۴۹	گفتگوی مرحوم خواجه علیقلی خان موگویی و مرحوم پدرم
۱۵۱	سرنوشت سپهبد تیمور بختیار اولاد حاج ایلخانی
۱۵۰	وساطت امیر مفخم نزد رضاشاه و عزل او
۱۹۸	مجموع طوایف سرلک و چهاربرار استرکی بعبارت ۵۴ تیره می‌شوند

فصل ششم

۱۹۹	ظهور سلسله‌ی نادر شاه افشار ۱۱۱۶ ق ۱۷۵۱ میلادی حمله‌ی قندهار
۲۰۰	کشته شدن احمد خان در عهد نادرشاه
۲۰۱	فرمان نادر شاه به احمد خان استرکی
۲۰۲	سلسله‌ی کریم خان زند ۱۱۴۹ ربيع الاول (۱۷۳۶ میلادی) آخر آن ۱۱۹۳
۲۰۲	چگونگی کشته شدن بزرگان استرکی
۲۰۳	سلطنت ناصر الدین شاه ۱۲۶۵
۲۰۳	صورت استنطاق میرزا رضای کرمانی
۲۲۲	سواد نگارش میرزا ابوتراب خان نظم الدوله که در آخر استنطاق نوشته و مهر کرده
۲۲۴	تاریخ انقلاب و ظهور امام خمینی ع

فصل هفتم

۲۲۵	دعوی سلطنت علیمردان خان بختیاری ابوالفتح خان فرزند قاسم خان
۲۲۷	گفته‌های ظل سلطان نسبت به کشتن حسینقلی خان

۲۲۹	اتحاد بختیاری تا اواخر سلسله نادر شاه افشار.....
۲۳۱	آمدن اسکندر با ۱۰ نفر از مترجمان سران لشکر خویش بعنوان رسول نزد دارا.....
۲۳۳	رزم دوم و سوم اسکندر با دارا و گریختن دارا به کرمان در سال ۳۱۲ پیش از میلاد..
۲۳۳	نامه دارا به اسکندر در کار آشتی جستن.....
۲۳۷	جنگ بین چهارلنگ و هفت لنگ ها.....
۲۴۲	مجموعه دوم گفته‌های ظل سلطان قاجاری.....

فصل هشتم

۲۴۵	نژاد و رقابت نسل صدر کور لرستانی به بختیاری ها.....
۲۴۹	معرفی بزرگان سرلک اسرکی.....
۲۵۴	نسل نظرعلیخان اسرکی.....
۲۵۵	نسل میر تاجمیر.....
۲۵۸	حکومتی امیران کاوشگر اسرکی.....
۲۶۵	مجموعه دوم برادران چهارلنگ و هفت لنگ و بزرگان آنها.....
۲۷۵	ضمیمه در باب طوایف چهارلنگ.....
۲۷۶	بزرگانی از ایل بهمه ای.....
۲۷۷	نصایبی از نوش تکین جهت قدردانی از سلطان سنجر.....
۲۷۸	ذکر نامی از بزرگان لر کوچک.....
۲۸۰	مرحله سوم ساختار اجتماعی ایل بختیاری تا زمان کنونی.....
۲۸۳	سادات امامزاده ابوالقاسم.....

فصل نهم

۳۱۹	بخشی از تاریخ لیارد انگلیسی جهت مکان یابی اتابکان لرد بزرگ.....
-----	---

۳۳۵	تاریخ سردار اسعد و ذکر نام ایل جلیل بختیاری در شوشتر
۳۳۶	ابتدای تشیع در بختیاری و شوشتر
۳۳۷	طرح کشتن آعلیداد خان بدستور اصلان خان کیانرسی چهارلنگ
۳۴۵	تاریخ باستانی کردستان
۳۴۷	امپراتوری ماد (۵۵۰ پ.م.)
۳۴۸	کردستان پس از ورود قبایل عرب
۳۵۰	ضعف قدرت دستگاه حکومتی خلافت در دوره عباسیان
۳۵۰	پیدایش دولت‌های مستقل و نیمه مستقل در کردستان
۳۵۲	کردستان پس از حمله ترکمن‌های سلجوقی
۳۵۳	کردستان پس از حمله مغول
۳۵۴	حکومت صفویان
۳۵۵	کردستان در جنگ جهانی اول
۳۵۶	فروپاشی امپراتوری عثمانی
	مجموعه بیشتری از چگونگی پوشاک و اسب و تفنگ و رسوم زبان لر و کرد بختیاری ایل
۳۵۸	اصیل اریایی
۳۵۹	زبان {پارسی دری}
۳۶۰	درون و بیرون
۳۶۰	رسوم

فصل دهم

۳۶۲	آغاز داستان اشکانیان
۳۶۳	خواب دیدن بابک در کار ساسان
۳۶۵	زادن اردشیر بابکان

- ۳۶۶..... آمدن اردشیر بدرگاه اردوان
- ۳۶۸..... سؤال انوشیروان عادل از ابوذر جمهر
- ۳۷۰..... قشقای
- ۳۷۱..... پند دادن بوذر جمهر نوشین روان را
- ۳۷۷..... فی النصایح
- ۳۸۲..... اختتام تاریخ

مقدمه

«قدخلت من قبلکم سنن فسیروا فی الارض فانظروا کیف کان عاقبت المکذبین»
پیش از شما مللی بودند و رفتند پس گردش کنید در زمین و از تاریخ عبرت
بگیرید چگونه آنان که وعده‌های خدا را تکذیب کردند هلاک شدند.

«قل اللهم مالک الملک توتی الملک من تشا و تنزع الملک ممن تشا و تعز من تشا
تذل من تشا بيدک الخير انک علی کل شیء قدیر»

بگو بار خدایا! مالک و دارنده‌ی ملک و هستی به هر که خواهی ملک و سلطنت میبخشی
و از هر که خواهی ملک و سلطنت می‌ستانی هر که را بخواهی عزت می‌دهی و هر
کس را بخواهی ذلت می‌دهی خیر و نیکی به دست توست و تو بر هر کاری توانایی.
سوره‌ی آل عمران

با سپاس از ایزد توانا که این فرصت را برای حقیر بوجود آورد که بتوانم مجموعه‌ای
از آثار و حوادث تاریخی را به صورت منظم به رشته تحریر در آورم و خوانندگان و
علاقه مندان بتوانند استفاده نمایند این مجموعه کشف النسب قوم بختیاری و سرلکان
استرکی شامل تاریخچه و شرح اوضاع و احوال معرفی طوایف مختلف بختیاری گذشته
می‌باشد.

بدانید که قوم لر بزرگ و کرد از یک نژاد و از پارس می‌باشند هر قوم بختیاری در
طول تاریخ افراد ادیب و بزرگ و اسطوره‌هایی وجود داشته‌اند که باعث افتخار برای
جامعه بشریت بوده‌اند که شاید در میان اقیانوس موجود، قطره‌ای گمنام بوده‌اند و
بسیاری آداب و رسوم کهن را بنیانگذاری نموده‌اند و به مرور زمان در حفظ این آثار
کوشش‌های بسیاری شده که متأسفانه با مدرنیسم و زندگی ماشینی رو به افول

می‌باشد فرهنگ و زبان کرد و لر بزرگ دارای ریشه‌های تاریخی و مستحکم می‌باشد که نشانه استقلال این قومیت می‌باشد افراد سلحشور و شجاع که همیشه در تاریخ ایران زمین سهیم بوده‌اند و در طول قرون گذشته حماسه‌های فراوان خلق نموده‌اند صفا و صمیمیت و سادگی قوم بختیاری که در دامنه‌های زاگرس و دور از دسترس تعرضات و تهاجم فرهنگی زیست نموده‌اند و کردها هم در دامنه‌های کوه‌های استان‌های کرمانشاه و سنندج، ترکیه، کردستان عراق و همچنین سوریه رشد نمودند. مؤلفین و مورخین بسیاری درباره قوم کهن تاریخ بختیاری آثاری نشر نموده‌اند که بعضاً با تعصب، خشک و غیر منطقی باعث بروز اختلافات زیادی در قوم بختیاری و تحریف قسمت‌های از تاریخ بختیاری شده‌اند که متأسفانه برخی از هم قومان بختیاری که در راس ایلات قرار داشته‌اند با سوء استفاده از این قوم آن طور که شایسته قدر دانی از زحمات سلحشوران این قوم بوده خدمت نکرده‌اند و حتی بعضاً باعث عقب ماندن بختیاری گردیدند و افراد سیاسی که بتوانند مانند گذشته تاریخ و سرنوشت سیاسی اجتماعی کشور ایران تاثیر گذار باشند خلق نگردیده است در دوران حیات سیاسی خود دانشگاه و مدارس جهت تحصیل و تربیت فرزندان عشایر و روستائینان فراهم نمودند و بیش از پیش آنها را مورد استثمار قرار دادند و موجب رقابت‌های مخرب گردیدند که این امر یکی از علل شکست فرهنگی این قوم بوده و می‌باشند در جوامع ایلیاتی و قومی وجود افراد سرکرده و بزرگ لازم می‌باشد تا افراد قبیله از آنها تبعیت نمایند و با از بین رفتن این رسم دیگر نمی‌توان مانند گذشته انتظار داشت که قوم متحد شوند و تنها اتحاد آنها در نمایش‌ها و نمایشهای سالیانه می‌باشد که آن هم رube کم‌رنگی گذاشته و اندک اندک این قوم یکدست با پیوندهای برون قومی با اقوام دیگر اختلاط نسل پیدا کرده‌اند که این امر باعث ضعیف فرهنگی می‌شود و چه بسا افراد و رجال سیاسی که بجای ازدواج با هم قومان خود که باعث افتخار بوده‌اند شانه خالی کرده و پیوندهای خارج از قومیت انجام داده‌اند و باعث ایجاد شکاف و فاصله در میان قوم بختیاری شده است البته خداوند در قرآن کریم فرموده که انسانها برابر هستند و میزان برتری تقوی می‌باشد البته لازم به توضیح است که اگر در قوم بختیاری افراد مدعی تقوی و تظاهر به زهد کمتر داشته‌ایم ولی با

همان سادگی همیشه یکتا پرست بوده‌اند و از جمله اقوامی که به میهن و اصالت خود علاقه شدید داشته‌اند قوم بختیاری بوده که افراد بی‌سواد با حفظ اشعار حماسی شاهنامه و خلق ضرب المثل‌های آموزنده به حفظ و ثبات فرهنگ فارسی اقدام نموده‌اند و چهره‌هایی ماندگار را تقدیم تاریخ نموده‌اند تا جایی که ممکن بوده بنده از جانب‌داری و موضع‌گیری بی‌اساس در این مجموعه خودداری نموده‌ام. بختیاری از ۳ نسل نشر گرفته است ۱ از بختیار عزالدوله ۲ از بختیار اتابک ۳ از شجاعت و لیاقت و به دلی آنها بنام بک تیار و قبل از بختیار عزالدوله و اتابک نسل آنها به پیشداد، کیان، هخامنش، ساسان، اشکان شهرت داشتند قوم ناشناسی نبودند و نیستند که مؤلفان محترم آنها را مهاجر یا باختری بنویسند آنها مثل آمریکا در هر کشوری پادگانی برای باجگیری برقرار داشتند و به خزانه ایران می‌فرستادند تا سال ۳۱۲ قبل از میلاد که اسکندر پس از ارباب کیانی ایران را تصرف کرد و بعد از اسکندر، یونانیان به اسم او ایران را به آتش کشیدند این قوم که در تمام خاورمیانه و آسیا بودند بصورت پنهانده ماندگار شدند تا زمانی که بعد از اسکندر مقر آنها در ایران ۶۰ سال بود سلوکیان و اشکانیان قوم یونان را از ایران بیرون کردند و تمام ایرانیانی که در خارج بودند گروه گروه بوطن خود بازگشتند و آن زمان صحبت از بختیاری نبود صحبت از پارس و پیشداد و کیان و هخامنش و ساسان و اشکان بود تا زمان جنگ یزدگرد با اعراب در خلافت عمر در تاریخ ۱۴ هجری بوجود آمد و ایرانیان با شکست مواجه شدند و اعراب در ایران ۷۲۰ سال حکومت کردند و بعد از آن بیگانگان مثل - آل زیار - آل مظفر - اتابکان آذربایجان - افغانان - افشاریان - ایلخانیان - تیموریان - ترکمنان - جلایریان - خوارزمشاهیان - سامانیان - سلجوقیان - سلغریان - سربداران - صفاریان - غزنویان و... هجوم به ایران آوردند و ایران را اشغال کردند و بازماندگان پارسی پراکنده در جبل‌های زاگرس پناه گرفتند و خود را در دسترس بیگانه قرار ندادند تا زمان سلجوقیان و سلغریان وارد صحنه شدند تا زمان صفویان ۳۱۸ سال مبارزه کردند و میر و اتابک نشر گرفتند ابوشجاع که یکی از خاندان بزرگ ساسان بود در زمان شکست ایران از اعراب پنهانده دیلمیان گردید که از نسل آن علی و حسن و احمد که شرح حال آنها نوشته شده است که نسل بختیاری‌ها از نژاد بختیار عزالدوله

و بختیار اتابک می‌باشند.

تاریخ تحقیق و گردآوری نسب دلاور مردان سرلکان استرکی فهرست آن بنا بر اطلاعات جمع آوری شده از گذشتگان نژاد و نسب ایل بزرگ سرلک استرکی و همچنین شجاعان لر بزرگ و کوچک که از نسل کیانیان و ساسانیان و هخامنشیان نسب دارند اینجانب شکر و سپاس بیکران خدای عزوجل، که توفیق این خدمت اندک را به بنده عنایت فرمود تا اقدام به چاپ مجموعه‌ای بنام نسب جدم جانان تا احمد خان استرکی از تاریخ‌های گذشته مجموعه‌ای از دوران نوجوانی تا کنون بصورت نگه داشتن این قوم گردیده‌اند و در اواخر حکومت پهلوی باعث تضعیف قوم یادداشت‌های پراکنده جمع آوری شده و پس از تدوین به یاری خدا در اختیار پویندگان و نویسندگان و هم تباران بختیاری‌ام قرار بگیرد از آن جا که خطا همزاد هر اقدام بشری است اعتقاد بنده بر این است که این کتاب مسلماً نارسایی‌ها و کمبودهایی دارد لذا از خوانندگان عزیزی که این مجموعه را مطالعه می‌نمایند تقاضا دارم که بر بنده منت نهاده و عیوب و نارسایی‌ها را گوشزد نمایند.

مؤلف حاج محمد قلی عبدالهی اول منسوب به والی پور